

מלחמה - אתחלתא דנאולה (מגילה ז' ע"ב)

מלחמה שלום

תיבה אחר תיבה בסוד אחדות הבריא

אהל

כתיב (בראשית יח, א) וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאַלְנֵי מְמָרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כָּחַם הַיּוֹם.

אות זי"ן המורה על מלחמה (כלי זי"ן), וקרבא בקליפות להכניעם, אעפ"כ ה' תִּשְׁפֹּת שְׁלוֹם לָנוּ להמשיך אורות צחים ממוזג בכח אש ומים, עכ"ל, עיי"ש.

ולכך כתיב (בראשית יח, ו) וַיִּמָּהֲרֵם אַבְרָהָם הָאֵהָלָה אֶל שָׂרָה וַיֹּאמֶר מֶהֱרִי שְׁלֹשׁ סָאִים קָמַח סִלְתָּ לְיוֹשֵׁי וְעָשִׂי עֲגוֹת. והיינו כדי לחבר האהל אש, ומים, לשלום.

לְשִׁמּוֹשׁ שֵׁם אֵהָל בְּהֶם

האוהל נועד להיות מגן מפני קרני החמה. אולם יתר על כן מצאנו שהחמה עצמה מוסתרת ע"י אהל, וכלשון הפסוק (תהלים יט, ה) לְשִׁמּוֹשׁ שֵׁם אֵהָל בְּהֶם. וביאר (שם) הרד"ק, וז"ל, לשמש שם אהל ומקום בגלגלים, עכ"ל. ועל ידי אותו אהל, השמש אינה מחממת את הנבראים יתר על המדה.

שורש המלחמה – תמימות

והבן, נלחם, לחם, אותיות ל-חם, כי שורש המלחמה מכח תמימות האש^א. וכן השמש, אילולי ברא לה תבורא אהל – נרתיק, הייתה מחממת יותר מן הראוי, והיה נגרם מלחמה עם הנבראים. וכעת ע"י האהל, נעשה שלום בינה לבין הנבראים. וכלשון המלבי"ם (תהלים שם), וז"ל, עתה יתחיל לבאר איך נעשו בחכמה ובתכלית השלימות, הנה לְשִׁמּוֹשׁ שֵׁם אֵהָל בְּהֶם - שממנה יצא האור והחיים לכל הגרמיים אשר תחתיה, וביחוד אל כדור הארץ, שהיא תתן אור וחיים בין לצמחים, בין לבע"ח, עכ"ל.

שלום בין אש למים

ואמרו במדרש (בראשית רבה פ"ו, ס"ו), וז"ל, גלגל חמה יש לו נרתיק, שנאמר לְשִׁמּוֹשׁ שֵׁם אֵהָל בְּהֶם, ובריקה של מים לפניו, בשעה שהוא יוצא הקב"ה מתיש כחו במים, שלא יצא וישרוף את העולם, עכ"ל. והיינו, שנעשה שלום בין אש למים, והוא מעין שלום במרומים, כפרש"י על הפסוק (איוב כה, ב) עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, וז"ל, אש ומים בלולין, ואין מים מכבין את האש, עכ"ל. ושורש שלום זה באוהל – נרתיק שיש לחמה עצמה^ב.

טעם דרכי הבישול

וכתב אוצר החיים (ח"א, בא, מצוה ו', אכילת בשר הפסח), וז"ל, טעם הבישול במים נרמז בגמרא, הרואה קדרה בחלום רואה שלום, ה' תִּשְׁפֹּת שְׁלוֹם לָנוּ (ישעיהו כו, יב) וכו'. אש ומים (מים תוך הקדרה, ואש מתחתיה) עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו (איוב כה, ב), בלתי אמצעי. וכשנחלכשה השכינה בקליפות, בסוד אֵהָל קָדֵר (תהלים קכ, ה),

^א להרחבה ניתן לעיין במאמרי מלחמה – שלום ערך אד.

^ב ומעין כך יש בחיבור זכר ונקבה, כנודע שזכר בחינת מים, ונקבה בחינת אש, וכתוב (איוב ה, כד) וַיִּדְּקֵךְ פִּי שְׁלוֹם אֵהָלָךְ וגו'.

^ג ועיין בבלבביפדיה עבודה ערך בשל.